

EDUCATING YOUNG PEOPLE IN THE SPIRIT OF MILITARY PATRIOTISM INCREASING LOVE FOR THE COUNTRY

Shernazarov Xushnudbek Sunnatillo o'g'li

He is a student of the Military Education Faculty of the Tashkent State Pedagogical University named after Nizami

Annotation: a concept that expresses people's love and devotion to their homeland. Patriotism is one of the universal human feelings and spiritual values that have been polished for centuries. Historically, patriotism is also a set of emotions that people have developed in the course of their social development in connection with the destiny of their homeland, the struggle of peoples for the inviolability and independence of the region in which they live. This is reflected in the pride of the country's past and present, in the protection of its interests. It is not in vain that they say that loving one's country is a matter of faith.

Keywords: Homeland, patriotism, youth, homeland, concept. National Army.

YOSHLARNI HARBIY VATANPARVARLIK RUHIDA TARBIYALASH VATANGA BO'LGAN MEHRINI OSHIRISH

Shernazarov Xushnudbek Sunnatillo o'g'li

Nizomiy nomidagi Toshkent Davlat Pedagogika Universiteti Harbiy ta'lif fakulteti talabasi

Anatatsiya: Kishilarning ona yurtiga, o'z oshyoniga muhabbatini va sadoqatini ifodalaydigan tushuncha. Vatanparvarlik barcha kishilar, xalq, millatlar uchun umumiyligi bo'lgan, asrlar davomida sayqallanib kelgan umuminsoniy tuyg'u, ma'naviy qadriyatlardan biri. Tarixiy jihatdan Vatanparvarlik kishilarning o'z vatanlari taqdirlari bilan bog'liq ijtimoiy rivojlanish, xalqlarning o'zлari yashayotgan hududning daxlsizligi va mustaqilligi yo'lidagi kurashi jarayonida takomillashib kelgan his-tuyg'ular jamlanmasi hamdir. Bu vatanning o'tmishi va hoziri bilan faxrlanishda, uning manfaatlarini himoya qilishda namoyon bo'ladi. Vatanni sevish iymondandir deb ham bejizga aytishmagan.

Kalit so'zlar. Ona yurt, vatanparvarlik, yoshlar, vaptan, konsepsiya. Milliy armiya.

Yoshlarni harbiy-vatanparvarlik ruhida tarbiyalash tizimi uzluksiz jarayon bo'lib, u bir-biriga bog'liq siyosiy-huquqiy, ijtimoiy-iqtisodiy, g'oyaviy-mafkuraviy, madaniy-ma'rifiy tadbirdalar majmuasidan iborat. Yoshlarni harbiy-vatanparvarlik ruhida tarbiyalash ishlari O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi va qonunlari, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining farmon va qarorlari, Qurolli Kuchlarning umumiy harbiy nizomlari, Mudofaa vazirligi, Qurolli Kuchlar tizimidagi idoralarning me'yoriy-huquqiy hujjalari asosida olib boriladi.

Yoshlarni harbiy-vatanparvarlik ruhida tarbiyalash tizimi quyidagi tuzilmalarni qamrab oladi: ta'lif-tarbiya jarayonining eng muhim va asosiy bo'g'ini bo'lgan bolalar bog'chasidan boshlab ijtimoiy-ma'naviy ahamiyatga molik qadriyatlarni, Vatanga muhabbat va sadoqat ruhini shakllantirish va rivojlantirishga qaratilgan maktabgacha ta'lif, umumiyligi o'rta ta'lif maktablari, o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi va oliy ta'lif muassasalarini;

ommaviy va harbiy-vatanparvarlik ishlarini amalga oshiradigan davlat va nodavlat tashkilotlari, mahalliy hokimiyat va boshqaruv organlari, Qurolli Kuchlar tuzilmalari, mudofaa ishlari boshqarmalari, harbiy qismlar va muassasalar, huquq-tartibot organlari, faxriylar kengashlari, O'zbekiston yoshlar ittifoqi tuzilmalari va boshqa tashkilotlar.

Yoshlarni harbiy-vatanparvarlik ruhida tarbiyalash ishlari muntazam ravishda tizimli va ilmiy asosda olib borilib, uning samaradorligi uchun jamiyatning barcha sub'ektlari mas'ul hisoblanadi. Davlat yosh avlodning tarbiya jarayonini oilada, maktabgacha ta'lif, umumta'lif maktablari, oliy va o'rta maxsus ta'lif muassasalarida, harbiy xizmat davomida, shuningdek, o'zini o'zi boshqarish organlari, turli davlat va jamoat tashkilotlari miqyosida tashkil etadi.

Yoshlarni harbiy-vatanparvarlik ruhida tarbiyalash ishlari asosan to‘rt bosqichda amalga oshiriladi: Birinchi bosqich (3-7 yoshdagilar) atrofdagi olam, Vatan haqida dastlabki tasavvurlar paydo bo‘ladigan bosqich hisoblanib, unda oila va maktabgacha ta’lim muassasalarida bolalarga turli she’rlar, kuy va qo‘shiqlar o‘rgatish, multfilm va elektron o‘yinlar namoyish etish, rasmlar chizish orqali dunyoni anglash, davlat ramzları (bayroq, gerb, madhiya) bilan tanishish asosida ularda ona yurtga muhabbatni shakllantirishni o‘z ichiga oladi.

Ushbu bosqichda quyidagilarga alohida e’tibor berish talab etiladi:

harbiy-vatanparvarlik yo‘nalishida dastlabki tasavvurlarni shakllantirish maqsadida ertak va hikoyalarni aytib berish;

ona Vatanga muhabbat, Vatan himoyasi muqaddas burch ekani bilan bog‘liq mavzulardagi she’r va qo‘shiqlarni yod oldirish;

bolalarning tasavvurini kengaytirishga qaratilgan rasmlar chizdirish va jismoniy qobiliyatini mustahkamlash uchun turli musobaqa va tanlovlardan tashkil etish, shu orqali ularni ma’naviy rag‘batlantirish;

harbiy-vatanparvarlik mavzusidagi multfilmlar va elektron o‘yinlar namoyish etish;

harbiy muzeylar va harbiy-vatanparvarlik mavzusi bilan bog‘liq madaniyat va istirohat bog‘lariga ekskursiyalar uyuştirish.

Ikkinchi bosqichda (7-16 yoshdagisi bolalar) o‘quvchilarning Vatanga muhabbatini va sadoqatini mustahkamlash, ona yurt oldidagi farzandlik burchini yuksak mas’uliyat bilan bajarish, ularda Qurolli Kuchlarimizga bo‘lgan ijobjiy fikrlarni yanada kuchaytirish, harbiy xizmat nufuzini ko‘tarish, yoshlarning jismonan sog‘lom, ma’naviy yetuk, keng dunyoqarashli, mustaqil fikr yuritadigan barkamol inson sifatida shakllantirish kabi ezgu ishlarga da’vat etiladi.

Bu bosqichda:

zamonamiz qahramonlari haqidagi maqolalar, badiiy adabiyotlarni mutolaa qilish;

umumiy o‘rta ta’lim maktablarida harbiy-vatanparvarlik yo‘nalishida madaniy-ma’rifiy tadbirdar, tematik kechalar va qo‘sinq tanlovlarni tashkil etish, spektakllardan lavhalar namoyish etish;

o‘quvchi yoshlar ishtirokida “Vatanimni ko‘z qorachig‘idek asrayman”, “Yurt taqdiri – mening taqdirim” mavzularida insholar tanlovini tashkil etish;

sog‘lomlashadirish oromgohlarida “Temurbekning izdoshlari”, “O‘zbekiston farzandlari botir bo‘lur” kabi mavzularda sport musobaqalari va tadbirdar tashkil etish;

harbiy-vatanparvarlik mavzusida badiiy va hujjatli filmlar, multfilmlar namoyish etish va ularning muhokamasini o‘tkazish;

darslik va o‘quv-metodik qo‘llanmalarga buyuk sarkardalarimizning hayoti va faoliyati haqidagi ma’lumotlarni kiritish, ularning jasorati, fidoyiligi va qahramonliklari to‘g‘risida yorqin misollar asosida hikoya qilib berish;

“Temurbeklar maktablari”, oliy harbiy ta’lim muassasalari, kasb-hunar kollejlari va akademik litseylarning maxsus guruhlari va harbiy qismlarga ekskursiyalar tashkil etish;

“Mard o‘g‘lonlar” davlat mukofotiga sazovor bo‘lgan yurtdoshlarimiz bilan uchrashuvlar o‘tkazish, ular erishgan yutuq va natijalarini yoshlar o‘rtasida keng targ‘ib qilish;

umumiy o‘rta ta’lim maktabalarining yuqori sinf o‘quvchilari ishtirokida “Temurbek vorislari” harbiy-sport o‘yinlarini bosqichma-bosqich tashkil etishga alohida ahamiyat qaratiladi.

Uchinchi bosqich (16-18 yoshdagisi o‘smirlar) yoshlarda Vatanga va uning himoyasi uchun munosib xizmat qilishga ruhan va jismonan tayyorlikni ta’minalashga yo‘naltiriladi.

Mazkur bosqichda yuqorida vazifalarga qo‘sishmcha ravishda quyidagi masalalarga e’tibor qaratiladi: yoshlarni harbiy xizmatga tayyorlash, harbiy xizmatga nisbatan ularning mustaqil fikri va ijobjiy qarashlarini shakllantirish, vatanparvarlik tuyg‘ularini kuchaytirib borish; o‘quvchi yoshlarning nazariy va amaliy bilim va ko‘nikmalarini boyitish maqsadida mudofaa ishlari bo‘limlari va harbiy qismlar, o‘zini o‘zi boshqarish organlari, davlat va jamoat tashkilotlari bilan hamkorlikda turli sermazmun va qiziqarli tadbirdar tashkil etish; milliy armiyamiz uchun jismonan baquvvat va ma’nana yetuk yoshlar zarurligi, harbiy xizmatning ahamiyati, Qurolli Kuchlarda olib borilayotgan islohotlar haqida batafsil ma’lumot berib borish.

To‘rtinchi bosqich (18-30 yoshdagilar) yoshlarning jismoniy va ma’naviy qobiliyati, yetakchilik ko‘nikmalarini va intellektual salohiyati, umumiy va professional malakasini oshirish, ularni o‘z ustida mutazam ishslash, sog‘lom hayot kechirishga undash va shunga erishishni nazarda tutadi. Ushbu bosqichda quyidagi jihatlarga e’tibor qaratish talab etiladi:

yosh avlodni har tomonlama yetuk, intellektual va ma'naviy salohiyati yuksak, ota-oni va Vataniga sadoqatli insonlar etib tarbiyalashning ahamiyati to'g'risidagi tasavvur va bilimlarni yanada boyitish; Vatan himoyasiga doimo tayyor bo'lish va Qurolli Kuchlar safida xizmat burchini o'tayotgan yoshlari bilan faxrlanish, konstitutsion burch va harbiy qasamyodga sodiqlik tuyg'ularini shakllantirish; harbiy xizmat sharoitlariga moslashish va harbiy ixtisosliklarni puxta egallash, har qanday qiyinchilikka tayyor turish, matonat va jasorat fazilatlarini mustahkamlash, qurol-aslaha, harbiy texnika, davlat va harbiy mulkni asrab-avaylash ko'nikmalarini rivojlantirish; jangovar tayyorgarlik va harbiy mahoratni muntazam oshirib borish, harbiy jamoada qaror topgan o'zaro yordam va do'stona munosabatlarni qadrlash kabi fazilatlarni shakllantirish; kitobxonlikni keng targ'ib etish, jamiyatda yuksak ma'naviyatni qaror toptirishda badiiy asarlarning roli va ahamiyatini yoshlari ongiga singdirish;

Foydalanilgan adabiyotlar

1. <https://uzhurriyat.uz/2017/12/13/yoshlarni-harbiy-vatanparvarlik-ruhida-tarbiyalash-konsepsiysi/>
2. Lex.uz
3. Yosh avlodni tarbiyalash konsepsiysi
4. Umumharbiy nizomlar